

ПОГОДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
Славутської гімназії №5
протокол № 18 від 26.10.2021 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Славутської гімназії № 5
від 26.10.2021 року № 174

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
учасників освітнього процесу Славутської гімназії №5**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність в Славутській гімназії №5 м. Славуті (далі - Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками, здобувачами закладу.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторське право і суміжні права», Статуту Славутської гімназії №5, Правил внутрішнього розпорядку закладу, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів закладу.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Славутської гімназії №5 (освітній, науковій, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету закладу освіти.

1.4. Усі учасники освітнього процесу, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу загальної середньої освіти, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.6. Дія Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх учасників освітнього процесу Славутської гімназії №5.

2. ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в Славутській гімназії №5 необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- верховенство права;
- соціальна справедливість;

- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Академічна доброчесність педагогічними працівниками спрямована на:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;
- об'єктивно та неупереджено оцінювати знання та вміння здобувачів загальної середньої освіти;
- якісно, вчасно та результативно виконувати свої функціональні обов'язки;
- впроваджувати у свою діяльність інноваційні методи навчання - відповідно до вимог законодавства підвищувати свою кваліфікацію;
- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
- не розголошувати конфіденційну інформацію, інформацію з обмеженим доступом та інші види інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;
- надання достовірної інформації;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами загальної середньої освіти;
- уникати приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти Адміністрацію Славутської гімназії №5 у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу законним правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до педагогічних працівників;
- самостійне виконання навчальних завдань;
- подання на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;

- присутність на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти Адміністрацію Славутської гімназії №5 у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу законним правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.5. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

2.5.1. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства, без належного оформлення посилань. Використання запозичених текстів у письмових роботах допускається за умови, що зазначені всі джерела запозичень. Перевірці на академічний плагіат підлягають: навчальні (МАН роботи (проекти), реферати тощо), науково- методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації педагогічної ради закладу до видання.

Форми академічного плагіату:

- використання у власному творі чужих матеріалів (зображень, тексту), у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань;
- пара фраз аби цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування;
- спотворене представлення чужих ідей, їх синтез або компіляція з першоджерел;
- представлення в якості власного твору (есе, робіт МАН, тез, статті тощо) матеріалу, що був отриманий з Інтернету або від третіх осіб в обмін на фінансову винагороду / послугу чи соціальні зв'язки.

2.5.2. Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу змістом яких є:

- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);
- списування - використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;
- повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, тощо);
- повторна публікація своїх наукових результатів;
- складання іспиту чи заліку іншою особою.

2.5.3. Академічний обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

2.5.4. Академічне хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної

вигоди в освітньому процесі. В свою чергу, неправомірна вигода - це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

2.5.5. Конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

2.5.6. Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими поза службовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

2.5.7. Службова недбалість - невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб.

2.5.8. Зловживання впливом - пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

3. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться з даним Положенням, Правилами внутрішнього розпорядку навчального закладу.

3.2. Положення оприлюднюється на сайті закладу освіти.

3.3. Заступник директора з навчально-виховної роботи, який відповідає за методичну роботу:

3.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок для публікацій на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності.

3.3.2. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу зі здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагиат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування, тощо).

3.4. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності у закладі освіти використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів загальної середньої освіти, педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення бесід та консультацій із здобувачами загальної середньої освіти з питань інформаційної діяльності закладу загальної середньої освіти, правильності написання робіт МАН, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ознайомлення здобувачів загальної середньої освіти й педагогічних працівників із цим Положенням;
- експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в МАН дослідженнях, підготовлених до захисту тощо.

3.5. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

3.5.1. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна та кримінальна;
- відмова у підвищенні кваліфікаційної категорії чи педагогічного звання;
- позбавлення кваліфікаційної категорії чи педагогічного звання;
- атестації;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

3.5.2. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- попередження;
- відрахування із закладу загальної середньої освіти тощо.

4. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

4.1. З метою виконання норм цього Положення в Славутській гімназії №5 створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

4.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення.

4.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти та загальної середньої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Славутської гімназії №5, Правилами внутрішнього розпорядку закладу, іншими нормативними (локальними) актами та цим Положенням.

4.4. Склад Комісії затверджується наказом директора Славутської гімназії №5. Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

4.5. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу, здобувачі освіти.

4.6. Будь-який працівник закладу, здобувач закладу освіти може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

4.7. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

4.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

4.9. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

4.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

4.11. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу перед педагогічною радою закладу.

4.12. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

4.13. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

4.14. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу освіти.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітній діяльності закладу освіти.
- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу освіти.
- Залучати до роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.
- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора школи для подальшого реагування.

Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Це Положення ухвалюється педагогічною радою Славутської гімназії №5 більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

5.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

5.2. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради Славутської гімназії №5 та вводяться в дію наказом директора закладу.